

Namdalseid kirkelige fellestråd

Arkivsak 06/00039

Dato: 05.10.2006
Arkivsak-navn: Staten og Den norske kirke - høring
Saksbehandler: Marianne Torp
Dokumentnavn: NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke - Høring
Dokumentnummer: 06/00039-005
Løpenummer: 000099/06
Arkivkode: 001

del 91

200605811	Date 10/10/06
Ki-501	

Utvalgssaksnr.: 019/06

Vedlegg:

Høringsuttalelse fra Statland menighetsråd
Høringsuttalelse fra Namdalseid sokneråd

Saksfremstilling

Stat-kirke-utvalget ble oppnevnt ved kgl. res. av 14. mars 2003.
Utvalgets mandat var i hovedsak å vurdere følgende:

- om statskirkeordningen skal videreføres, reformeres eller avvikles
- finansieringsordninger
- gravferdsforvaltningen
- ordninger for fredede og verneverdige kirker
- eiendomsretten til kirker, kirkegårder og Opplysningsvesenets fond ved eventuelt opphør av statskirkeordningen

Utvalgets flertall anbefaler at dagens kirkeordning oppheves og at Den norske kirke organiseres som en lovforankret kirke. Dette betyr at Grunnlovens nåværende bestemmelser om statskirkeordningen oppheves og at Den norske kirke blir et selvstendig rettssubjekt med egne styringsorganer og med selvstendig ansvar for alle saker som har med kirkens tro og virksomhet å gjøre. Kirken vil altså selv fastsette sitt læregrunnlag, utnevne og ansette sine biskoper og prester og forvalte sin økonomi. Den norske kirke skal imidlertid fortsatt ha tilknytning til staten gjennom en kirkelov gitt av Stortinget.

En lovforankret kirke vil medføre at Grunnlovens § 2 annet ledd * blir opphevet og erstattet med en ny paragraf som f. eks henviser til den kristne og humanistiske kulturarv.

* *Den evangelisk-lutherske Religion forbliver Statens offentlige Religion. De indvaanere, der bekjende sig til den, ere forpliktet til at opdrage deres Børn i samme.*

Alternativet til en lovforankret kirke er følgende to modeller:

- en **selvstendig folkekirke** hvor Den norske kirke ikke lenger er en del av statsforvaltningen, men etableres som et selvstendig trossamfunn på lik linje med andre tros- og livssynssamfunn. Alle grunnlovsbestemmelser om Den norske kirke oppheves og alle former for statlig styring avvikles.
- **grunnlovsforankret kirke** (som i dag). Utvalget foreslår enkelte reformer dersom dette alternativet blir aktuelt (side 20 i kortversjonen).

Forutsatt en lovforankret folkekirke, anbefaler et flertall i utvalget at offentlige myndigheter står for hovedfinansieringen med statlige tilskudd som dekker lønninger og tilknyttede personalkostnader for alle kirkelige ansatte og kommunale tilskudd som dekker bygging, vedlikehold, forvaltning og drift av kirkebygg. Dette kombineres med et mindre medlemsbidrag som skal dekke finansieringen av menighetens øvrige virksomheter.

To alternative finansieringsmåter er nevnt i utredningen:

- all den offentlige bevilgningen kommer fra staten
- hovedfinansiering gjennom medlemskontingene supplert med offentlige tilskudd til særskilte formål

Uavhengig av fremtidige forhold mellom kirke og stat, er det behov for å etablere særskilte finansieringsordninger ut over dagens støtteordninger.

Det foreslås at tilskuddsordningen skal forvaltes av sentrale kirkelige myndigheter som fordeler tilskuddet etter søknader fra menigheter og/eller fellesråd.

Utvalgets flertall understreker også behovet for ekstra økonomiske strakstiltak innenfor dagens bevilgningsordninger for å hindre ytterligere forfall av kirkebygg

Når det gjelder eiendomsrett mener utvalgets flertall at eierforhold mellom Den norske kirke, sentralt og lokalt, bør bygge på en videreføring av grunnprinsippene om soknenes eiendomsrett til soknekirker og lokale kirkefond.

Det anbefales at Opplysningsvesenets fond overføres til Den norske kirke.

En slik overføring vil ikke gi andre tros- og livssynssamfunn krav på tilsvarende økonomisk kompensasjon.

Et flertall i utvalget (17 av 20 medlemmer) anbefaler at gravferdsloven endres, slik at hovedprinsippet er at kommunen har ansvaret for gravferdsforvaltningen fordi gravferd er en allmenn oppgave, som bør ivaretas av det offentlige.

Begrunnelsen er at kommunen er en tros- og livssynsmessig nøytral instans, og skillet mellom de juridiske og praktiske sidene ved gravferd og de religiøse og sermونيelle sidene blir tydeligere.

Utvalget åpner likevel for at kommunen kan inngå avtale med Den norske kirke om å overføre ansvaret til kirkelig fellesråd når det er ønskelig.

Utvalgets mindretall anbefaler at kirkelig fellesråd beholder ansvaret, både fordi de fleste gravferder skjer etter Den norske kirkes ritualer og fordi kirkebygg og kirkegårder utgjør en integrert helhet de fleste steder.

Utvalget anbefaler at begrepet "kirkegård" erstattes med gravlund eller gravplass. Det bør også vurderes å erstatte vigsling av hele gravlunden med vigsling av enkelte felt, for å tydeliggjøre at deler av gravlunden kan benyttes av flere tros- og livssynssamfunn.

Det anbefales også at det etableres et faglig forum i hvert bispedømme med rådgivende funksjon i forhold til fellesråd/kommune.

Statland menighetsråd og Namdalseid sokneråd behandlet høringssaken i møte hhv. 12. og 13. september i år. Høringsuttalelsene er vedlagt.

Forslag til vedtak:

Saken framlegges uten innstilling.

Enstemmig vedtak:

Eiliv A. Larsen foreslo at besvarelsene fra Statland menighetsråd og Namdalseid sokneråd ble samordnet til en felles uttalelse.

Namdalseid kirkelige fellesråds besvarelse på høringen blir derfor slik:

1. Stat og kommune skal føre en aktiv og støttende livssynspolitikk, basert på likebehandling og religionsfrihet.
2. Den norske kirke som statskirke bør avvikles.
3. Den norske kirke bør være forankret i egen kirkelov vedtatt av Stortinget.
4. Den norske kirke bør finansieres med støtte fra det offentlige med noe medlemsavgift, maks kr 100,- pr. medlem over 18 år pr. år.
5. Dersom statskirkeordningen avvikles bør bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer økes.
6. Dersom statskirkeordningen avvikles bør det i Grunnloven stå i tillegg til prinsippet om religionsfrihet stå:
 - de politiske prinsipper som statsforvaltningen bygger på, så som demokrati, rettsstaten og menneskerettighetene
 - det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
 - at Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
7. kommunen bør ha ansvaret for gravferdsordningen
8. Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret

Namdalseid, 6. oktober 2006.

Marianne Torp
Kirkeverge

Sendes Kultur- og kirkedepartementet, Kirkeavdelingen, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Namdalseid kirkelige fellesråd

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/~~bispedømmeråd~~
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

Stat og kommune skal føre en aktiv og støttende livssynspolitikk basert på likebehandling og religionsfrihet.

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift max kr 100,- pr medlem over 18 år
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
 Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
 Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
 Det humanistiske verdigrunnlaget
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellestråd)
 Kommunen
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare